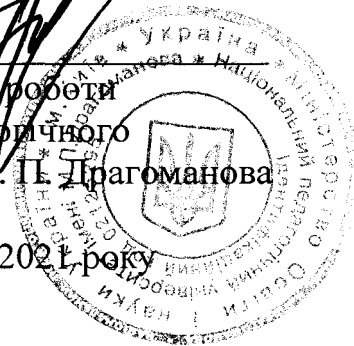

Затверджую: _____
проректор з наукової роботи
Національного педагогічного
університету імені М. П. Драгоманова
Г. М. Торбін

"23" листопада 2021 року

ВИСНОВОК

засідання структурного підрозділу
кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу та диригування
факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського
Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова,
призначеного рішенням засідання вченої ради
НПУ імені М.П. Драгоманова
від 29 жовтня 2021 р. (Витяг з протоколу № 4),
для проведення попередньої експертизи дисертації Ван Хайлун на тему:
«Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до
творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»,
на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії в галузі знань 01 Освіта
за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор Козир А.В.

1. ПРИСУТНІ: Викладачі: завідувачка кафедри д. пед. н., проф. Козир А.В. (головуюча на засіданні структурного підрозділу), д. пед. н., проф. Зайцева А.В., д. пед. н., проф. Хижна О.П., д. пед. н., проф. Проворова Є.М., к. пед. н., проф. Бодрова Т.О., к. пед. н., к. пед. н., проф. Коваленко І.Г., к. пед. н., проф. Левшенко Т.С., к. пед. н., доц. Кузнецова О.В., к. пед. н., доц. Миколінська С.І., к. пед. н., доц. Глазунова І.К., к. пед. н., доц. Топчієва І.О., к. пед. н., доц. Хомич І.М., к. пед. н., доц. Хоружа О.В., к. пед. н., доц. Чинчева Л.В., к. пед. н. Голубицька Н.О., к. пед. н. Гусаченко О.П., к. пед. н., ст. викл. Шевченко О.В.

Аспіранти: Ван Хайлун

Докторанти: Мудролюбова І. О.

Секретар: Борова Т. М.

2. СЛУХАЛИ: Висновок рецензентів доктора педагогічних наук, професора Зайцевої А.В., кандидата педагогічних наук, доцента Глазунової І.К. про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Ван Хайлун на тему: «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами», призначених рішенням засідання вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова від 29.04.2021 р. (Витяг з протоколу № 10) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).
Науковий керівник – доктор пед. н., професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Козир А.В. Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 14 від 26 червня 2018 р.) .

2.1. Дисертант Ван Хайлун

Повідомив про основний зміст, концептуальні положення та наукові результати дисертаційної роботи.

Актуальність теми дисертаційного дослідження «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» підтверджується реформаційними процесами в сучасному суспільстві, які пов'язані з його духовним оновленням, відродженням культурних традицій, орієнтації на цінності мистецької сфери, що висуває нові вимоги до фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Тому проблема формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами є на часі. Актуальність, теоретична і практична значущість проблеми, її недостатнє висвітлення у науково-методичній літературі зумовили вибір теми даного дисертаційного дослідження.

Мета дослідження полягає у розробці, обґрунтуванні та експериментальній перевірці методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами.

Об'єкт дослідження – процес фахової підготовки майбутніх учителів музики на факультетах мистецтв педагогічних університетів.

Предмет дослідження – методи, засоби та прийоми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

У відповідності до мети дослідження були висунуті такі **завдання**:

- проаналізувати стан досліджуваної проблеми в науковій літературі та практиці;

- уточнити сутність поняття «готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»;

- визначити специфіку, зміст та компонентну структуру готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами;

- розробити критерії, показники та встановити рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами;

- визначити основні принципові положення готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами;

- розробити модель готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами;

- розробити, теоретично обґрунтувати і експериментально перевірити поетапну методику формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше:

- уточнено сутність поняття «готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»;

- систематизовано методологічні підходи до фахового навчання студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів;

- розроблена компонентна структура, критерії та показники готовності студентів факультетів мистецтв до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами;

- визначені основні принципові положення готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами;

- представлена методична модель готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами;

- розроблена та впроваджена поетапна методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

Подальшого розвитку набули засоби комплексної діагностики та рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

У першому розділі дисертації розкрито зміст та сутність поняття інтерпретація, яка забезпечує цілісне розуміння музичного твору та його творче відтворення в розвивальному процесі пов'язаному із стильовими змінами та новими підходами до творчої виконавської діяльності. Адже ефективність фахової

підготовки студентів факультетів мистецтв залежить від теоретико-практичного застосування художньо-творчої інтерпретації вокально-хорових творів.

Пріоритетними підходами до формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами нами визначено: системно-інтеграційний, комунікативний, рефлексивно-усвідомлений, конструктивний та творчо-пошуковий.

У другому розділі дисертації розглянута структура готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, а саме: змістовно-логічний, операційно-процесуальний, творчо-діяльнісний компоненти. Розроблено критерії готовності студентів до творчо-інтерпретаційної діяльності: міра здатності до організації творчо-інтерпретаційної діяльності; ступінь довільності виконання операційно-процесуальних дій; міра результативності творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільним колективом.

Визначена модель готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, розроблені та впроваджені педагогічні умови: спонукання майбутніх учителів музичного мистецтва до свідомої регуляції музично-виконавської діяльності; взаємодія пізнавальної, оцінної і креативної роботи у процесі творчо-інтерпретаційної діяльності; забезпечення психолого-комунікативного супроводу навчально-виконавської діяльності студентів факультетів мистецтв; інтеграція різновидів вокально-хорової діяльності майбутніх учителів музики; оптимальне поєднання теоретичного та практичного досвіду студентів з проекцією на практичну роботу з учнями.

У процесі проведення діагностичної експериментальної роботи визначені рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, а саме: високий, середній і низький, яким надано якісні та кількісні характеристики. У результаті проведеного нами констатувального експерименту було виявлено недостатній рівень музично-теоретичних знань майбутніх учителів музики, а також уміння використовувати ці знання в навчальній роботі над хоровим твором. Це спричинило розробку та впровадження поетапної методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами, а саме: організаційно-когнітивний, технологічно-поглиблений, дослідницько-результативний етапи.

Перший етап – організаційно-когнітивний було націлено на ознайомлення майбутніх учителів музичного мистецтва зі змістом і сутністю творчо-інтерпретаційної роботи вчителя музичного мистецтва; накопичення знань щодо творчої роботи над музичними творами. Методичне забезпечення даного етапу складають: метод «Творча уява у створенні інтерпретації музичного твору»; метод порівняльної характеристики стилів композиторів; метод «Розробка ескізу інтерпретації музичного твору»; метод «Колаж» та інші.

Другий етап – технологічно-поглиблений етап зорієнтовано на максимальне використання в навчальних цілях можливостей засобів мультимедіа, Інтернету, сучасних комп'ютерних технологій під час розвитку творчо-інтерпретаційних умінь студентів. Формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами на даному етапі

здійснювалось за допомогою розробленої системи методів, а саме: метод проведення образних паралелей; синтетичний метод; метод складання інтерпретаційної мапи; метод «Асоціативний ланцюжок»; метод «Заміни та обґрунтуй»; метод побудови ідеалізованих об'єктів; метод синектики; кейс метод тощо.

Третій етап – дослідницько-результативний спрямований на вироблення у майбутніх учителів музичного мистецтва творчо-пошукових і дослідницьких умінь, їх залучення до пошуково-дослідницької діяльності, закріплення знань, тощо. Методика третього етапу ґрунтується на розробленій системі таких методів як: метод «Оціни рішення», метод художньої виправданості інтерпретації музичного твору; метод ЦОС-аналізу; метод «Синтез думок»; тощо.

Обробка отриманих результатів підсумкового контролю діагностування сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами постала підґрунтям для здійснення розподілу студентів на контрольну та експериментальну групи з подальшим віднесенням їх до високого, середнього та низького рівнів. Низький рівень сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами зафіксовано у контрольній групі у 66,03 % студентів, у експериментальній – 71,1 % студентів. Середній рівень виявлено у контрольній групі – 26,97 %, в експериментальній – 23,4 %. Високий рівень у контрольній групі становить 6,51 % студентів, у експериментальній виявлено в 4,5 % досліджуваних.

Отримані результати порівняльного аналізу дослідження уможливили виявлення позитивної динаміки сформованості рівнів готовності до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами студентів експериментальної групи, що підтверджує доцільність впровадження розробленої авторської методики.

Доповідь закінчено.

Дякую за увагу.

2.2. Запитання до дисертанта Ван Хайлун та відповіді на них.

Доктор педагогічних наук, професор Хижна О.П. «Шановний Ван Хайлун, у процесі формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами Вами були використанні творчі завдання. Наведіть, будь ласка, приклади.

Ван Хайлун. Дякую за запитання.

Протягом усієї роботи над формуванням готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи з учнями нами були використанні завдання творчого характеру. В основному, ці завдання включали:

1. Проведення музично-теоретичного аналізу вибраних музичних творів із застосуванням евристичних методів.
2. Пошук різноманітних інформаційних джерел, для вибору релевантної інформації з метою розкриття змістовної сутності музичного твору.

3. Використання можливостей сучасних комп'ютерних технологій для розроблення навчальної наочності для учнів шкільного віку.
4. Розробка планів творчо-інтерпретаційної роботи з учнями над музичними творами.
5. Визначення диригентських способів донесення учням створеної інтерпретації музичного твору.

Дякую за увагу.

Кандидат педагогічних наук, доцент Хомич І.М.: «Шановний Ван Хайлун!

На констатувальному етапі дослідно-експериментальної роботи Вами були визначені рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, з цієї позиції охарактеризуйте, будь ласка середній рівень сформованості готовності студентів до практичної роботи з учнями.

Дякую за питання.

Середній рівень сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами характеризується зорієнтованістю на набуття фахово необхідних компетентностей. Студенти, віднесені нами до середнього рівня виявляють зацікавленість під час опрацювання музичних творів, однак проявляють вибірковий інтерес до виконання творчих навчальних завдань. Студенти цього рівня володіють знаннями щодо здійснення музично-теоретичного аналізу музичного твору, водночас не здатні у повній мірі використати отримані дані під час творчої роботи над музичним твором, хоча і виявили вміння нестандартно мислити, знаходити оригінальне рішення, виявляють достатній рівень пізнавальної активності й задовільний ступінь розвитку творчої уяви.

У цих студентів наявні часткові вміння щодо використання арсеналу сучасних комп'ютерних технологій. Відтворюючи музично-сценічний образ музичного твору за допомогою диригентських жестів такі студенти лише частково проявляють емоційність, артистичність. Інтерес до вокально-хорової роботи з учнями шкільного віку достатньо високий, студенти, віднесені нами до середнього рівня замислюються про застосування диригентсько-хорових інтерпретаційних умінь у майбутній музично-педагогічній діяльності.

Дякую за увагу.

Кандидат педагогічних наук, Голубицька Н.О.: «Шановний Ван Хайлун!

Експериментальна перевірка методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами проводилась Вами поетапно, розкрийте, будь ласка, особливості другого етапу формувального експерименту.

Дякую за питання.

Другий етап формувального експерименту – технолого-поглиблений зорієнтовано на максимальне використання в навчальних цілях можливостей засобів мультимедіа, Інтернету, сучасних комп'ютерних технологій під час розвитку творчо-інтерпретаційних умінь студентів факультетів мистецтв. Цей етап

спрямований на забезпечення умов щодо опанування студентами прийомів практичної роботи над музичним твором, засвоєння фахової термінологічної лексики, використання засобів мультимедіа, мультимедійного середовища, набуття студентами вміння використовувати сучасні технології під час створення навчальної наочності для учасників шкільного колективу, розвиток їх уміння планувати творчо інтерпретаційну роботу зі шкільним колективом.

Формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами на даному етапі здійснювалось за допомогою розробленої системи методів, а саме: метод проведення образних паралелей; синтетичний метод; метод складання інтерпретаційної мапи; метод «Асоціативний ланцюжок»; метод «Заміни та обґрунтуй»; метод побудови ідеалізованих об'єктів; метод синектики; кейс метод тощо.

Дякую за увагу.

Головуюча: Чи є ще запитання до здобувача? (Немає). Дякуємо за відповіді.

3. ВИСТУПИЛИ:

Науковий керівник – доктор пед. н., професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Козир А.В.

Дисертація Ван Хайлун присвячена актуальній та недостатньо розробленій проблемі формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами. Ван Хайлун зумів узагальнити певний пласт провідної думки щодо досліджуваної проблеми, визначити зміст та структуру означеного ним феномена. Позитивної оцінки заслуговує розроблена Ван Хайлун методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, ефективність впровадження якої вдалося виявити на основі значного експериментального матеріалу. У результаті, мета та завдання дисертаційної роботи повністю виконані.

У процесі написання дисертації Ван Хайлун виявив сумлінність, старанність, наполегливість, уміння ставити та успішно вирішувати пошукові завдання, робити наукові узагальнення та висновки. Таке ставлення до своєї роботи дозволило Ван Хайлун вчасно завершити дисертаційну роботу, опублікувати її матеріали у наукових фахових виданнях, збірниках наукових праць, у зарубіжному виданні, виступити із доповідями на Міжнародних і Всеукраїнських наукових конференціях. Ван Хайлун є професором музичного мистецтва в Цинхайському педагогічному університеті (Китай), де успішно впроваджує розроблену ним методику. Вважаю, що дисертаційна робота Ван Хайлун «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами», є самостійним, завершеним дослідженням в галузі знань 01 Освіта зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво). Прошу підтримати роботу аспіранта. Дякую за увагу.

Висновок

рецензента доктора педагогічних наук, професора кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Зайцевої А.В. на дисертацію Ван Хайлун на тему: «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами», призначеного рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 28.10. 2021 р. (Витяг з протоколу № 4) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Основною метою мистецької освіти визначають її гуманізацію, формування творчої, активної, самостійної особистості, яка прагне до саморозвитку, самовдосконалення. З цієї позиції суттєвими моментами творчого розвитку майбутніх учителів музики є здатність проявляти себе в способах зміни, перебудові умов, життєвих ситуаціях відповідно до цінностей особистості, її індивідуальної направленості, в подоланні власної боязні втрат і в знаходженні особистісної «Я-концепції». У зв'язку з цим велика увага у навчальній музичній діяльності повинна приділятися виконанню студентами факультетів мистецтв творчо-інтерпретаційних завдань. Адже заняття, де створюються умови для зародження самостійної думки, творчої активності студентів неминуче пов'язані з самостійним виконанням творчо-інтерпретаційних завдань. З огляду на це, дисертаційне дослідження Ван Хайлун «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» є актуальним і своєчасним для сучасної музично-педагогічної науки і практики як України, так і Китаю.

У дисертації Ван Хайлун запропоновано нове вирішення означеної проблеми, що виявилось у визначенні методологічного підґрунтя формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, яке базується на системно-інтеграційному, комунікативному, рефлексивно-усвідомленому, конструктивному та творчо-пошуковому наукових підходах. У дисертаційному дослідженні автором розроблена компонентна структура готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, а саме: змістовно-логічний (критерій - міра здатності до організації творчо-інтерпретаційної діяльності), операційно-процесуальний (критерій - ступінь довільності виконання операційно-процесуальних дій) та творчо-діяльнісний компоненти (критерій - міра результативності творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільним хоровим колективом).

На позитивну оцінку заслуговують розроблені в дисертації педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, що охоплюють: спонукання майбутніх учителів музичного мистецтва до свідомої регуляції музично-виконавської діяльності; взаємодію пізнавальної, оцінної і креативної роботи у

процесі творчо-інтерпретаційної діяльності; забезпечення психолого-комунікативного супроводу навчально-виконавської діяльності студентів факультетів мистецтв; інтеграцію різновидів вокально-хорової діяльності студентів факультетів мистецтв; оптимальне поєднання теоретичного та практичного досвіду майбутніх учителів музики з проекцією на практичну роботу з учнями.

Теоретично обґрунтованим і експериментально перевіреним видається діагностичний апарат дослідження. Змістовні, добре розроблені показники сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами заслуговують схвалення. У процесі діагностувальної роботи з визначення готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами розроблено рівні, а саме: високий, середній і низький, яким надано якісні та кількісні характеристики.

Важливим науковим здобутком є розроблення дисертанткою методики формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, ефективність якої було підтверджено дослідно-експериментальним шляхом на всіх трьох її етапах: організаційно-когнітивному, технолого-поглибленому, дослідницько-результативному. Доречно відмітити широку палітру методів дослідження, які використанні в процесі дослідно-експериментальної роботи.

Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Ван Хайлун, вважаємо за необхідне висловити деякі зауваження та побажання:

1. У першому розділі дисертації проведений теоретико-методологічний аналіз основних наукових підходів до формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами. На наш погляд, варто було б ширше висвітлити системно-інтеграційний підхід до означеного процесу в мистецьких навчальних закладах.

2. На нашу думку, доцільно було б розроблену автором методичну модель формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, представлену в другому розділі дисертації у графічному вигляді, ширше висвітлити в описовій частині, що надало б дослідженню більшої переконливості.

3. Варто ретельно перевірити всі математичні розрахунки кількісних показників сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, що представлені у дослідно-експериментальній частині дослідження.

4. Необхідно доопрацювати висновки до розділів та загальні висновки дослідження.

5. У тексті дисертаційної роботи необхідно усунути низку граматичних та стилістичних огріхів.

Висловлені зауваження і побажання не зменшують наукової ваги рецензованої праці та не впливають на загальну позитивну оцінку роботи.

Достовірність, теоретична і практична значущість роботи свідчать про те, що дисертація є завершеним самостійним дослідженням та суттєвим внеском у

науковий доробок вивчення проблеми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

ВИСНОВОК: У цілому вважаємо, що дисертація Ван Хайлун «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво), за своєю актуальністю, науково-теоретичним рівнем, новизною, постановкою та розв'язанням завдань, практичним значенням відповідає вимогам пунктів 9, 11-14 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами, внесеними згідно з Постановами Кабінету Міністрів України № 656 від 19.08.2015, № 1159 від 30.12.2015, № 567 від 30.12.2015, № 943 від 20.11.2019, № 607 від 15.07.2020) та Порядку проведення експерименту з присудження доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 167 від 6 березня 2019 р. і може бути поданою до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Висновок

рецензента кандидата педагогічних наук, доцента кафедри педагогіки мистецтва та фортепіанного виконавства факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Глазунової І.К. на дисертацію Ван Хайлун на тему:

«Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»,

призначеного рішенням засідання вченої ради НПУ імені М.П. Драгоманова від 28.10. 2021 р. (Витяг з протоколу № 4) для проведення попередньої експертизи дисертації, поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Актуальність дослідження Ван Хайлун на тему: «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» підтверджується стратегічним розвитком сучасної мистецької освіти, спрямованим на створення умов для самореалізації кожної особистості. Тому одним із найважливіших завдань педагогічних навчальних закладів є відродження культурних традицій, орієнтація на цінності мистецької сфери, що орієнтують на нові вимоги до фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Тому проблема формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами є на часі. Відтак, актуальність та пріоритетність розв'язання обраної проблеми незаперечна і зумовлена, з одного боку, недостатньою науковою розробкою, з іншого – надзвичайною практичною значущістю.

Теоретичний та експериментальний матеріал досить ґрунтовно, послідовно і логічно викладено автором у трьох розділах дисертації, що мають наукову й практично-методичну рівноцінність. Цілком переконливим і науково виваженим є розгляд творчо-інтерпретаційної роботи студентів факультетів мистецтв через

призму системно-інтеграційного, комунікативного, рефлексивно-усвідомленого, конструктивного, творчо-пошукового наукових підходів.

На позитивну оцінку заслуговує розроблена в дисертації компонентна структура готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, а саме: змістовно-логічний, операційно-процесуальний, творчо-діяльнісний компоненти. Розроблено критерії готовності студентів до творчо-інтерпретаційної діяльності, а саме: міра здатності до організації творчо-інтерпретаційної діяльності (показники: сформованість знань і вмінь щодо творчо інтерпретаційної роботи зі шкільним колективом, здатність до роботи з інформаційними джерелами з використанням сучасних комп'ютерних технологій, розуміння специфіки роботи над музично-літературним пластом музичного твору); ступінь довільності виконання операційно-процесуальних дій (показники: вироблення узагальненого задуму інтерпретації музичного твору, диференціація складових інтерпретації-взірця з власним задумом щодо інтерпретації музичного твору, зіставлення й комбінування складових інтерпретації музичного твору з використанням засобів мультимедіа та сучасних комп'ютерних технологій); міра результативності творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільним колективом (показники: здатність до критичної самооцінки себе як інтерпретатора музичного твору, володіння засобами донесення сутності інтерпретації музичного твору до учасників шкільного колективу, творча робота зі шкільним колективом над інтерпретацією музичного твору).

На основі базових теоретико-практичних засад дослідження дисертантом розроблена поетапна методика, яка знайшла своє відображення в моделі формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільним хоровим колективом, що від постановки мети й основних завдань охоплює: наукові підходи, основні принципіві положення дослідження, педагогічні умови, етапи експериментально-педагогічної роботи, ефективні методи формування готовності майбутніх учителів музики до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, що разом становить повний технологічний цикл.

Заслуговує на схвалення багата палітра доцільних методів, застосованих у роботі, а саме: метод порівняльної характеристики стилів композиторів; «Творча уява у створенні інтерпретації музичного твору»; метод «Розробка ескізу інтерпретації музичного твору»; «Колаж»; метод проведення образних паралелей; синтетичний метод; метод складання інтерпретаційної мапи; метод «Асоціативний ланцюжок»; метод «Заміни та обґрунтуй»; метод побудови ідеалізованих об'єктів; метод синектики; кейс метод; метод «Оціни рішення», метод художньої виправданості інтерпретації музичного твору; метод ЦОС-аналізу; метод «Синтез думок» та ін.

Результати дисертаційного дослідження мають вагомим практичне і теоретичне значення для удосконалення навчально-виховного процесу з проблеми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі школярами.

Позитивно оцінюючи дисертаційну роботу, вважаємо за необхідне висловити деякі зауваження та побажання:

1. У дисертації досить логічно представлені системно-інтеграційний, комунікативний, рефлексивно-усвідомлений, конструктивний, творчо-пошуковий наукові підходи. На нашу думку, доцільно було б більш ретельно проаналізувати рефлексивно-усвідомлений підхід до формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі школярами.

2. На наш погляд, у процесі експериментальної роботи бажано було б ширше висвітлити впровадження третьої педагогічної умови, а саме забезпечення психолого-комунікативного супроводу навчально-виконавської діяльності студентів факультетів мистецтв.

3. У дисертаційному дослідженні надто широко представлені додатки, які потрібно більш логічно скомпонувати.

4. У тексті дисертаційного дослідження необхідно усунути деякі граматичні та стилістичні огріхи.

Висловлені зауваження і побажання не зменшують наукової ваги рецензованої праці та не впливають на загальну позитивну оцінку роботи.

Достовірність, теоретична і практична значущість роботи свідчать про те, що дисертація є завершеним самостійним дослідженням та суттєвим внеском у науковий доробок вивчення проблеми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

Висновок. Дисертаційне дослідження Ван Хайлун на тему: «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» є цілісним завершеним дослідженням, яке відповідає вимогам «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Головуюча на засіданні кафедри завідувачка кафедри д. пед. н., проф. Козир А.В. підсумувала, що обидва рецензенти були одностайні в позитивній оцінці дисертаційного дослідження Ван Хайлун «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами», її відповідності «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167.

4. УХВАЛИЛИ: Наукову доповідь Ван Хайлун, в якій висвітлено основні наукові результати дисертаційної роботи, взяти до уваги.

Прийняти такі **ВИСНОВКИ** щодо дисертаційної роботи Ван Хайлун «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами». Тему дисертаційної роботи затверджено на засіданні вченої ради Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (протокол № 14 від 26 червня 2018 року).

4.1. Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена її зорієнтованістю на дослідження особливостей формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами, що визначають гуманізацію мистецької освіти, яка сприяє формування творчої, активної, самостійної особистості, яка прагне до саморозвитку, самовдосконалення. З цієї позиції суттєвими моментами творчого розвитку майбутніх учителів музики є здатність проявляти себе в способах зміни, перебудові умов, життєвих ситуаціях відповідно до цінностей особистості, її індивідуальної направленості, в подоланні власної боязні втрат і в знаходженні особистісної «Я-концепції». У зв'язку з цим велика увага у навчальній музичній діяльності повинна приділятися виконанню студентами факультетів мистецтв творчо-інтерпретаційних завдань. З огляду на це, проблема формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами є актуальною і своєчасною для сучасної музично-педагогічної науки і практики як України, так і Китаю.

4.2. Предметом дослідження є зміст, форми, методи, засоби та прийоми формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами; визначення змісту та компонентної структури готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі школярами; виокремлення критеріїв, показників та встановлення рівнів сформованості готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами; розробка, теоретичне обґрунтувати і експериментальна перевірка поетапної методики формування готовності майбутнього вчителя музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що *вперше*: - уточнено сутність поняття «готовність майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами»; систематизовано методологічні підходи до фахового навчання студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів; розроблена компонентна структура, критерії та показники готовності студентів факультетів мистецтв до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами; визначені основні принципи положення готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами; представлена методична модель готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами; розроблена та впроваджена поетапна методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами. Подальшого розвитку набули засоби комплексної діагностики та рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами.

На захист винесено такі положення:

1. Ефективність фахової підготовки студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів до продуктивної виконавської роботи зі школярами залежить від якості теоретико-практичного застосування художньо-творчої інтерпретації музичних творів. Адже здійснення художньо-творчої інтерпретації забезпечує цілісне розуміння музичного твору та його творче відтворення в розвивальному процесі, що пов'язано з стильовими змінами та новими підходами до творчої виконавської діяльності.

2. З'ясовано, що пріоритетними підходами до формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами є: системно-інтеграційний, комунікативний, рефлексивно-усвідомлений, конструктивний та творчо-пошуковий.

3. Структуру готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, а саме: змістовно-логічний, операційно-процесуальний, творчо-діяльнісний компоненти. Розроблено критерії готовності студентів до творчо-інтерпретаційної діяльності: міра здатності до організації творчо-інтерпретаційної діяльності; ступінь довільності виконання операційно-процесуальних дій; міра результативності творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільним колективом.

4. Педагогічними умовами готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами визначено та впроваджено: спонукання майбутніх учителів музичного мистецтва до свідомої регуляції музично-виконавської діяльності; взаємодія пізнавальної, оцінної і креативної роботи у процесі творчо-інтерпретаційної діяльності; забезпечення психолого-комунікативного супроводу навчально-виконавської діяльності студентів факультетів мистецтв; інтеграція різновидів вокально-хорової діяльності майбутніх учителів музики; оптимальне поєднання теоретичного та практичного досвіду студентів з проекцією на практичну роботу з учнями.

5. Розроблена методична модель готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, що охоплює: мету, основні завдання, наукові підходи, принципові положення, компонентну структуру, поетапну методику, групи методів, що разом становить повний технологічний цикл.

6. Діагностична методика, до якої увійшли усні бесіди, інтерв'ювання, експрес-опитування, письмові анкетування, тестування, есе, педагогічні спостереження, діяльнісні тести, практичні творчі завдання, методи експертних оцінок дозволила за результатами констатувального експерименту визначити рівні сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хорами, а саме: високий, середній, низький, яким надано якісні та кількісні характеристики.

7. Розроблено та впроваджено поетапну методику формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами, а саме: організаційно-когнітивний, технологічно-поглиблений, дослідницько-результативний етапи. Перший етап – організаційно-

когнітивний було націлено на ознайомлення майбутніх учителів музичного мистецтва зі змістом і сутністю творчо-інтерпретаційної роботи вчителя музичного мистецтва; накопичення знань щодо творчої роботи над музичними творами. Другий етап – технолого-поглиблений етап зорієнтовано на максимальне використання в навчальних цілях можливостей засобів мультимедіа, Інтернету, сучасних комп'ютерних технологій під час розвитку творчо-інтерпретаційних умінь студентів. Третій етап – дослідницько-результативний спрямований на вироблення у майбутніх учителів музичного мистецтва творчо-пошукових і дослідницьких умінь, їх залучення до пошуково-дослідницької діяльності, закріплення знань, тощо.

8. Методичне забезпечення етапів експериментальної роботи складають: методи «Творча уява у створенні інтерпретації музичного твору»; порівняльні характеристики стилів композиторів; «Розробка ескізу інтерпретації музичного твору»; метод «Колаж», метод проведення образних паралелей; синтетичний метод; складання інтерпретаційної мапи «Асоціативний ланцюжок»; «Заміни та обґрунтуй»; побудови ідеалізованих об'єктів; метод синектики; кейс метод, «Оціни рішення», метод художньої виправданості інтерпретації музичного твору; метод ЦОС-аналізу; метод «Синтез думок» тощо.

9. Обробка отриманих результатів підсумкового контролю діагностування сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами постала підґрунтям для здійснення розподілу студентів на контрольну та експериментальну групи з подальшим віднесенням їх до високого, середнього та низького рівнів. Низький рівень сформованості готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами зафіксовано у контрольній групі у 66,03 % студентів, у експериментальній – 71,1 % студентів. Середній рівень виявлено у контрольній групі – 26,97 %, в експериментальній – 23,4 %. Високий рівень у контрольній групі становить 6,51 % студентів, у експериментальній виявлено в 4,5 % досліджуваних.

10. Отримані результати порівняльного аналізу дослідження уможливили виявлення позитивної динаміки сформованості рівнів готовності до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами студентів експериментальної групи, що підтверджує доцільність впровадження розробленої авторської методики.

Практичне значення одержаних результатів полягає у розробці й апробації методики поетапного формування готовності до творчого інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами; можливості використовувати матеріали дослідження у мистецькій освіті як України, так і Китаю. Основні теоретичні положення дослідження та методичні рекомендації можуть бути використані як навчальний матеріал у курсі: «Методика музичної освіти», а також для створення методичних рекомендацій та навчально-методичних посібників з метою оптимізації творчого інтерпретаційної майбутніх учителів музичного мистецтва.

4.3. Дисертація Ван Хайлун є самостійною науковою роботою.

Опубліковані у фахових наукових виданнях праці достатньо повно відображають зміст дисертації.

Основні теоретичні положення, результати та висновки дисертаційного дослідження висвітлені в 6 одноосібних науково-методичних публікаціях автора, 2 з яких представлено в провідних фахових виданнях з педагогіки категорії «В», 1 стаття у зарубіжному науковому виданні, 3 статті апробаційного характеру.

1. Ван Хайлун. Організаційно-когнітивний етап формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти: зб. наук. праць: наукове електронне видання <http://poptma.dn.ua/index.php/uk/>. ДВНЗ «ДДПУ»; гол. ред. проф. Л.Г. Гаврілова. Слов'янськ: ДДПУ, 2020. Вип. 13. 263 с. С. 245-254.

2. Ван Хайлун. Методичні аспекти формування готовності студентів факультетів мистецтв до творчо-інтерпретаційної діяльності. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: зб. наук. праць. Суми: СДПУ імені А.С.Макаренка, 2021. № 6 (110). С. 23-32.

Стаття у науковому зарубіжному виданні

3. Ван Хайлун. Поетапна методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними колективами. KELM № 4 (32), vol. 1. 2020. Knowledge, Education, Law, Management. С. 21-27.

Праці апробаційного характеру

4. Ван Хайлун. Творчий підхід до диригентсько-хорової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва. Сучасна мистецька освіта: матеріали II Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018 р. С. 160-162.

5. Ван Хайлун. Специфіка диригентсько-хорової підготовки студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів. Сучасна мистецька освіта: матеріали III Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019 р. С. 41-43.

6. Ван Хайлун. Стратегія розвитку здатності до самоконтролю майбутніх учителів музики. Сучасна мистецька освіта: матеріали IV Міжнародних науково-практичних читань пам'яті академіка Анатолія Авдієвського. К.: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020 р. С. 225-226.

Слід уважати, що дисертаційна робота Ван Хайлун є достатньою мірою апробованою.

Результати дисертаційного дослідження були представлені та обговорені на науково-практичних конференціях: *Міжнародних методичних і науково-практичних конференціях: «Science and Technology of the Present Time: Priority Development Directions of Ukraine and Poland»* (Wolomin, Republic of Poland, 19–20 October 2018),); XIII Міжнародних педагогічно-мистецьких читаннях пам'яті

професора О. П. Рудницької «Педагогічна майстерність як система професійних і мистецьких компетентностей» (Київ, 2019), II, III, IV Міжнародних педагогічних читань пам'яті академіка А.Т. Авдієвського (2018, 2019, 2020); *всукраїнських*: «Тенденції розвитку психології та педагогіки» (Київ, 2020); «Гуманістичні орієнтири мистецької освіти» (Київ, 2019, 2021); «Модернізація наскрізної виконавської підготовки учнівської молоді в сучасній мистецькій освіті» (2021), на засіданнях кафедри теорії і методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського; на щорічних звітних науково-практичних конференціях професорсько-викладацького складу, аспірантів та докторантів НПУ імені М. П. Драгоманова (Київ, 2017-2021).

Впровадження результатів дисертаційного дослідження здійснено в навчально-виховний процес: НПУ імені М.П. Драгоманова (довідка 157 від 25.10. 2021 р.), Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (довідка від 30.06. 2021 р. № 1810), ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» (№ 68-20-1027 від 07.12. 2020 р.).

4.4. Уважати, що дисертація Ван Хайлун на тему: «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» є завершеним самостійним дослідженням, яке відповідає постанові “Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії”, затверджену Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167 і може бути подане до розгляду у спеціалізованій вченій раді зі спеціальності 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Виходячи з наведеного вище, кафедра теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова затверджує цей висновок і рекомендує дисертацію Ван Хайлун на тему: «Методика формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчо-інтерпретаційної роботи зі шкільними хоровими колективами» (науковий керівник – доктор пед. н., професор кафедри теорії та методики музичної освіти, хорового співу і диригування факультету мистецтв імені Анатолія Авдієвського НПУ імені М.П. Драгоманова Козир А.В.), подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво).

Рішення прийняте одногolosно.

Головуюча на засіданні кафедри
доктор педагогічних наук, професор

 Козир А.В.

Секретар кафедри

 Борова Т.М.

Рецензент, доктор педагогічних наук, професор

 Зайцева А.В.

Рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент

 Глазунова І.К.